

**Sermones prestantissimi viri Ro|berti de Litio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professo||ris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.cccccxij. vi. no.Maij.

Feria tertia: de resurrectio[n]e generali o[mn]i[u]m defunctorum. Sermo.
lxxij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

Feria. III. pasche.

tre et spūlānto in eternū. Amen.

Feria tercia post diuinam resurrectio-
nis: de resurrectione omnium generali
ante iudicium: contra illos quibus hec vi-
detur *Vitas impossibilis. Sermo. lxxij.*

Idete manus

meas et pedes meos: q̄
ego ipse sum. Verba sunt
redemptoris nostri Luc.
xxiiij. et euāgelio bodier
no. **E**nī audim⁹ a mortuis suscitat⁹ dos-
minū ielum sp̄m nostrā subleua-
re debem⁹ ad futurā oīm resurrectionē.
Qm̄ aut̄ pleriq̄ incredulis et curiosis
impossibile videſ: ac nullo pacto verifi-
tate q̄ rursus aīe suis corporib⁹ reunis-
tentur: sicut oēs hoīes tandem resurgent.
Pecado in presenti sermone de generali
resurrectione aliqua discutiemus: qm̄
hāc saluator noster resurgens idē nume-
ro premōstrauit in seipso: sicut patet in
ib⁹ allegatis in themate: in quib⁹ ad
generale resurrectionē animū reuocan-
tes tria mysteria declarabimus.

Primū dicitur veritatis.

Secondū generalitatis.
Tertium qualitatis.

Quā *Vitas resurrectionis gñalis p̄baf*
p̄ autoritates: rōnes: et exēpla. Capm. i.
Rimū mysterium de resurrec-
tione generali declarādū dī:
veritatis. In q̄ponit talis cō-
clusio q̄ numero electorū cō-
plerō oēs aīe reunient corporib⁹ suis et re-
surget hoīes illi qdē hāc naturā q̄ prius
fuerūt. Probaſ aut̄ hoc tripliciter.

Primo autoritate.

Secondo ratione.

Tertio exemplo.

Primo autoritate. Scribit ei Job. xii.
Sic enim q̄ redēptor me⁹ viruit: et in no-
die de ter. l. sum. et rur. c. p. m. et in. c. m. v.
d. q. v. l. e. i. t. o. m. c. l. et nō ali⁹. Propter
q̄ abā Diero. dicit de Job ad paulinū.
Et de ceteris fileā resurrectionē corporū
sic p̄phetaſ: vt nullus de ea vel manife-
stius vel clar⁹ scriperit. Et Ezechielis
xxvij. deus ait: Ecce ego intromittā in-

vos sp̄m et viuetis: et dabo sup vos nū
uos et succrescere faciā sup vos carnēt
superēdā in vobis cūte: et dabo vobis
sp̄m et viuetis: et scieris q̄ ego dñs. Et
Ela. xxvij. dī: Aliuēt mortui vī: intef-
teriq̄ mei resurgēt. et Dñs. vii. Multū de
his q̄ do: miūt in terre puluere emigil-
būt: alij in v. tā eternā: alij in opprobriū
vt videat semp. et Sopho. iiij. Experti
me ī die resurrectionē. et Jone. iiij. Suble-
uabis de corruptione vitam mē. ips.
cxixij. Tu cognouisti sessionē meaz
resurrectionē mē. i. ii. Mat. xij. Re-
mūdi defunctos nos p̄ suis legibus in
eterne vite resurrectionē suscitabit. i. i.
Loy. xv. Oēs qdē resurgem⁹. Et ibidē:
Stella differt a stella ī claritate: sicut
et resurrectio mortuorū. z. i. Thessal. iii.
Nolum⁹ vos ignorare de dormientibus
vt nō cōtristemini sicut et ceteri q̄ sp̄m
nō habēt. Si enim credim⁹ q̄ ielus mor-
tuus est et resurrexit: ita et dē eos q̄ dor-
mierūt per ielus adducet cū eo. et Luc.
xiiij. Retribueſ tibi in resurrectione u-
stor. et Job. v. Procedēt q̄ bona fecerit
in resurrectionē vite: q̄ dō mala egerit
in resurrectionē iudicē. et Mat. xiii. In
resurrectione neq̄ nubēt neq̄ nubent.
Et ne multa dicam⁹ in vtrōq̄ symbolo
resurrectio mortuorū decantat. De qua
etia in. c. f. ex de sum. tri. et fide ca. Inno-
cētius. iij. sic ait: Oēs cū suis pp̄mis re-
surget corporib⁹: q̄ nūc gestat ut recipiat
hī opa sua siue bona fuerint siue mala
illi cū diabolo penā perpetuā: et isti cu-
rpo gloriā sempiternā. Sed hāc re-
ritate arguit nōnulli multipli. Primo
infirmit̄ testimoniū scripturarū osser-
tes q̄ qd̄ in eis dī de resurrectione est
spūlātē intelligēdū: Iz etiā corporalit̄
loqui videant̄ sicut cū dicim⁹ multa de
deo corporia: q̄ in corpore est q̄ p̄ meta-
phorā aliqd̄ spūlātē designat. Et Scbo ar-
guunt q̄. f. Loy. xv. dī: Loro et sanguis re-
gnū dei nō possidebūt. Et Zerrio arguit
q̄ dicit Aquīena. iij. Meta. Qd̄ annibali-
latū est nō reduc̄: sed forme corporib⁹ hu-
manorū ad ultimū annibilant: q̄ nibil
de eis removet nisi materia p̄ia: q̄ ille

forme eedē numero nunq̄ reuert̄etur.
 Q̄ Quarto arguunt: qm̄ p̄tingit vt aliquā
 boes carnib⁹ velcān hūanis: t̄ solū ta
 li nutrīmēo nutriant. Caro ḡ eadē in
 plurib⁹ hoib⁹ reperiſt. Nō est autē possi
 ble q̄ in plurib⁹ refurgat: nec aliter vi
 def v̄lis refurrecio t̄ iegra: si vnicuiqz
 nō restituueretur qd̄ habuit: videſt ḡ im
 possibile q̄ hoim̄ resurrecio fit furura.
 Ad primum argumētū r̄ſideret Tho. I. iii.
 lumen ī gēt̄iles. c. lxxxix. dices: q̄ philet⁹
 qd̄ t̄ hīmine⁹ tenuerunt sp̄uāl̄ intelli
 gēda dūtagat v̄ba scripturā de resur
 rectione q̄s ap̄ls. I. lxxiii. ii. reprobat di
 philet⁹ t̄ hīmen⁹ exciderunt a vītate:
 di resurrectionē iā esse factā. Cōtra eorū
 iiḡ opinionē est euāgelicus rex. Joh. v.
 vbi de vtrac̄ resurrecioē sp̄uāl̄ sc̄ilicet t̄
 corporali exp̄iſſe dñs est locut⁹. Ait em̄
 Amen amē dico vobis: q̄ venit hora et
 nūc est q̄n mo: tui audiēt̄ voce filii dei: t̄
 q̄ audierint viuēt. Qd̄ ad resurrectionē
 sp̄uāl̄ aīaz p̄m̄ere videſt: q̄ iā tūc fieri
 incipiebar: cī aliqui p̄ fidē xp̄o adhēre
 bāt. Sed postmodū corporel̄ resurrecio
 nē exp̄un̄it di. Venit hora in qua oēs q̄
 i monumētis sunt audiēt̄ voce filii dei.
 Manifestū est aut̄ q̄ in monumētis nō
 sunt aīe: sed corpora: ergo predicis hic re
 surrecioē corpora. Ad sc̄dm̄ argumētū
 dicit Boni. in. iii. di. cliii. q̄ ap̄le loquit̄
 de carne t̄ sanguine quārum ad corru
 ptionē: nō quārum ad substantiā: vt intel
 ligas: q̄ qui carpaliter viuit regnū dei
 possiderēnō poterunt: t̄ sumit ibi caro
 p̄ hoīe per synecdochen. Ad tertīū ar
 gumentū respōdet Rich. in. iii. di. xlviij.
 or. f. q. ii. ad quintū ar. q̄ Autēna loqui
 tur de p̄tē nature que est lūmitata t̄ fi
 nita: v̄tus aut̄ diuina cū sit infinita p̄t̄
 idē corpus in numero reformare: et aīe
 sue vniue. Ad quartū argumētū respō
 det Tho. in. iii. summe cōtra gēt̄iles. c.
 lxxi. q̄ nō est necessarium: q̄ quicquid
 fuit in hoīe materialiter resurgat in eo.
 Et iterū si aliqd̄ deest suppleſt p̄ poten
 tiā dei. Ad h̄ ḡ q̄ resurgat hō idē nūero:
 nō requiris q̄ qcq̄ fuit materialiter in eo

ee 111

bm̄ totū t̄p̄s vite sue resumat: sed tātuš
 quācum sufficit ad cōp̄lemētū debite
 quātitatis: t̄ hīc p̄me illud resumēdū vi
 detur qd̄ perfect⁹ fuit sub forma t̄ spe
 cie humanitatis subsistens. Caro ergo
 comeſta resurget in eo in q̄ p̄t̄ fuit aīa
 rōnalis pfecta: in sc̄do hō si nō solū car
 nib⁹ hūanis pastus est: sed et alijs ci
 bis poterit resumere tātuš de alio qd̄ ei
 materialiter aduenit: qd̄ erit necessariū
 ad debitā quātitatē corporis restaurādā.
 Si hō solū humanis carnib⁹ fit pastus
 resurget in eo qd̄ a generātibus traxit:
 t̄ qd̄ defuit supplebit oīpotētia creato
 ris. Qd̄ etiā parentes ex solis humanis
 carnib⁹ pasti fuerāt: vt sic et eorū ſemen
 qd̄ est ſuperfluū alimēti ex carnib⁹ alies
 nis generatū fit resurget quidē ſemē in
 eo qui est natus ex ſemine: loco eius cu
 ius carnes comeſta ſunt supplebit aliū
 de. Hoc em̄ in resurrectione ſeruabitur.
 Q̄i aliquid materialiter fuit in plurib⁹
 hoib⁹: resurget i eo ad cui⁹ perfectio
 nē magis pertinebat. Unde etiā fuit in
 vno vt radicale ſemē in q̄ est generatū
 in alio hō ſicut ſupplementū ſupueniēs
 resurget in eo q̄ est generat⁹ ex hoc ſicut
 ex ſemine. Si hō in vno fuerit vt perti
 nēs ad perfectionē indiuidui: in alio vt
 depuratū ad perfectionē ſpecier̄: resur
 get in eo ad quē p̄t̄nebat bm̄ pfectio
 nē indiuidui. Ut̄ ſemē reuergit in genito
 t̄ non in generante. Et coſta ade resur
 get in ea: nō in adā in quo fuit ſicut in
 nature principio. Si aut̄ hīm̄ eūdeſt per
 fectionis modū ſuit in vtrac̄: resurget
 in eo in quo p̄mutuſ ſuit. Que oīa ſiēt
 virtute illius cui nihil eſt imposſible.
 Vinc Augu. lib. xxij. de ciui. dei. c. xx. ait:
 Absit ut ad resuſciāda corpora vīteqz
 reddenda non poſſit omnipotētia crea
 toris omnia reuocare que vel bestia vel
 ignis: aſſumpſit: vel quicquid in pulue
 rem cimerē vel collapſum: vel in humo
 rem ſolutū vel in ouras eſt exhalatum.
 Absit ut ſinus vll⁹ ſecretūqz nature ita
 recipiat aliqd̄ ſubtractuz ſenſib⁹ n̄ris:
 vt oīm̄ creatōris aut̄ lateat cognitionē;

Feria. III. pasche.

aut refugiat p̄tātē, hec ille. Q̄ Secō p̄
batur veritas generalis resurrectiōis
ratione: que triplex esse potest.

Prima dī reparationis.

Secunda perfectionis.

Tertia completionis.

Q̄ Prima ratio ostēdēs futurā corporū
resurrectione dī reparatiōis. Ut enim
dicit Anselm⁹ in libro. Cur de⁹ homo.
Si homo nō peccasset nunq̄ moreret;
sed cū anima simul et corpore ad beatā
gloriā assumereb̄: ergo si xp̄s p̄fecere re-
parauit hominē lapidum debuit illū ad
talē statū reducere in quo simul anima
et corpus glorificaret. Lū aut̄ hoc non
fiat in p̄senti q̄r oēs morimur; ergo aut̄
oēs resurgem⁹ post mortē; aut̄ humani
generis reparatio fuit min⁹ sufficiēs:
qd̄ est fallax. Eccl̄ico saluatō: nos troyo-
luit a mortuis resurgere: vt dictum est
in p̄cedentib⁹: quatin⁹ et nos de resur-
rectione nr̄a spēm habeam⁹ indubita-
tā. Enī et Paulus. s. Ep̄. iv. ait: Si au-
tē xp̄s predicat q̄ resurrexit a mortuis
quo quidē dicūt i vobis q̄ resurrectio
mortuorum nō est. Si aut̄ resurrectio
mortuorum nō est; neq̄ xp̄s resurrexit.
Q̄ Secō dī p̄fectionis. Ut em̄ inq̄
Rich. in. iiiij. dist. xljin. ar. s. q. s. resur-
rectio corpor⁹ facit ad p̄fectionē vniuersi.
Est em̄ triplex suba. s. pure corporal:is;
et pure spūalis: et corporali et spūali cō-
posita. Si aīc ergo a corporib⁹ separe-
nunq̄ corporib⁹ iterū vniuent̄: seq̄ref
q̄ in hac parte vniuersum ppetuo sua
perfectione careret. Ptererea aīa nata
estyt sit pars sube cōposite ex corporali et
spūali natura: pars autē h̄z de coi lege
impfēctā esse extra totū. Incōueniens
aut̄ est vt tā nobilis suba ppetuo care-
at naturali p̄fectione sui esse. In sup̄ cū
aīa sit corporis forma: et forma natura-
lem inclinacionē habeat ad materia:z;
anima ex psequēti naturale inclinatio-
nē habet ad perficiēdū humanā corp⁹
et regendū: sed nulla naturalis inclina-
tio est fruſtra: q̄r vt dicit Aristoteles in
terio de anima. Natura nihil facit fru-

stra. Et in primo de celo et mōdo. Natu-
ra non facit aliquid factū vacuū. Et si
hoc est verum de natura naturatā mul-
to fortius de natura naturante hoc est
de institutore create nature: qui ipsam
non naturali nec de necessitate: s̄ libe-
ra voluntate instituit. Fruſtra autē
vana esset in anima separata predicta
inclinatio si nunq̄ esset humano cori
itez vniēda. Q̄ Tertia ratio dī compre-
hensionis. Nas vt ait Iust. in. j. de summo
bono. c. xxix. Qui mente tractauerint
quod pficeret corpe: simul et animo pu-
nient et corpore. Spectat ergo ad com-
pletā rationē punitiōis iniquōis et
manifestationē diuine iusticie: et mali
cū suis p̄p̄is corporibus perpetuo pu-
nitur. Hic etiā requirit supabūdānti
ma clemētia et liberalitas summi dei vt
electi sui cū p̄p̄is corporib⁹ eternali-
ter letetur et gaudeat. Fuerūt nāḡ cor-
pora ipsa instramēta et organa aīarum
ad virtutū opera exercēda. H̄p̄ etenim
sanc̄i pro xp̄i amore carnē suā crucifixi
runt cū vitijs et cōcupiscentijs. Et vt ait
Paulus. Hebreo. xj. Alij distēti sunt nō
sulcipiētes redēptionē vt meliore inue-
nit̄ resurrectionē. Alij nō ludibria et
verbēa experti: insuper et vincula et car-
ceres: lapidati sunt: lecti sunt: tentati
sunt: in occisione gladii mortui sunt.
Circūlerūt in melotis et in pellib⁹ capi-
nis egētes: angustiati: afflicti: q̄bus dis-
gnus nō erat mūdus in sollicitudinib⁹
errātes in mōtib⁹ et speluncis: et in caue-
nis terre. Q̄ Tertio p̄baf̄ erēplū dīas
resurrectiōis ḡnialis. et Aug. li. xxi. de ci-
ui. dei refert erēplū illud q̄d Valer⁹ re-
citāt̄ li. i. in rubrica de miraculis. et Ma-
crobi⁹ li. i. de somno Scipionis. et Pla-
to in li. de repub. q̄dā p̄heretres na-
tione p̄philus miles officio cū vulne-
rib⁹ in p̄lio accep̄tis vitā effudisse crede-
ref: cū duodecima die inter ceteros vno
pemptos iacēs rādē esset honorandus
igne subito seu recepta: aīa seu retenta
quicqđ emersis dieb⁹ egerat videratve
tanq̄ publicū p̄fessus iudicū humano

Sermo

LXXIII

generi enunciavit. Faciat adhuc resurrectione corporis approbadam exempla eorum quod surrexerunt per solam virtutem dei tam in veteri quam in novo testo. Scribitur namque iiii. Reg. xvii. quod Elias precibus suis filium vidue suscitauit; qui iam mortuus erat. Et de ipso dicit Pierius in plogio in Jonah. Jonah sanctus hebrei affirmat filium fuisse mulieris vidue foretane; quem Elias propheta mortuus suscitavit matre postea dicente ad eum: Nunc cognoui quod vir dei es tu: et dominus dei in ore tuo vivitas est. Et iiii. Reg. xxxviii. quod Elias extinctum filium mulieris precibus suis ad vitam reuocauit. Luce do. vni. c. ponit resurrectio adolescentis. Et Mat. xx. resurrectio filie archisynagogi. Et Joba. xvi. resurrectio Lazarus quatuor dies in monumento eius habet. Et Act. xx. narrat de Paulo quod dum predicaret apud Erodeum quodam adolescentem nomine Eutycus super fenestrā cui mergeretur somno graviter ceedit de tertio cenaculo deorsum et sublatus est mortuus. Ad quem cum descendisset Paulus in cubitu scilicet super eum adolescentem ille prius viuens et incolunus resurrexit. Et ut breui pars ista concludatur omisimus alijs in mediū adducemus memorabile illud exemplum de septē dormentibus quod Theodorus et Rufinus inscripserunt. In ciuitate ergo Ephesi omnes sunt. s. Martinianus. Malchus. Marianus. Johannes. Herapion. et Leonianus. Vi cuius accusati essent Decio: tunc Ephesi eristeti quod christiani essent: dato eis tempore spacio usque ad redditum decimorum qui primitus visitatorus erat dimittuntur. At illi interim patrimonium suum in pauperes expeditentes: initio consilio in motu Lelio secesserunt: et ibi eē secretius decreuerunt. Dux quod latenter sic vnde eorum. s. Malchus: mutato habitu ne cognosceretur ad emendū panes ciuitatem intrabat. Cuius autem Decio rediisset et eos ad sacrificium perperi iussisset. Malchus territus ad locos redditus quod sedentes et colloquentes in lacrimis: sicut deus voluit dormire. Mane autem facto cum innotuisset Decio illos in speluncā latere: iussit os spē

lūce lapidibus obstrui: ut ibi fame moret. Moruo quod Decio post annos. crevit. tunc Theodosius imperator pullulauit heretis eorum quod negabant resurrectionem mortuorum. Unde protestatus Theodosius idius alio per singulos dies flebat. Quod misericordia deus videt thesaurū sue pietatis operuit: misericordia in cor cuiusdam burgesis Ephesi: ut in illo more edificaret stabulum pastorum suis. Comitariis quod speluncā aperientibus surrexerunt scitū: et putabat se una nocte tam dormisse. Malchus vero ad vibē descendere dispositus ut panes emeret: et quod de ipsis diceret sentiret: et cum deuenisset ad os speluncā videns lapides miratus est. Veniens autem ad portam vestis vidit signum crucis superius depictum. Insperitus cum admiratio et timore: pariter vibē ingrediens in quod neminem cognoscet: audiebatque homines colloquentes de Christo. Sicque stupefactus et attontus accessit ad eos quod panes volebant: et cum argenteos prouulsi mirati videntes dicebant admixtū: quod ille iuuenis antiquum thesaurum inuenisset. Malchus vero eos ad inuenientem locum videt territus: rogabat eos ut ipsum dimitteret: et panes et pecuniam recipieret. At illi tenetes eum dixerunt: Qui est tu qui thesaurum imperator inuenisti? Invoca nobis et erimus socii tecum: et celabimur te. At ille quod insanus stabat. Illi vero clamare ceperunt: quod thesaurum absconditum inuenisset: adduxeruntque eum ad episcopum ciuitatis nomine Martinum: et ad procuratorem nomine antipatrem. Qui dum vidissent argentes interrogassentque Malchum ubi illos repperisset: perdidit annos eos Malchus dixit: Pro deo dicite mihi ubi est Decius imperator: quod heri fuit in hac ciuitate. Episcopus dixit: Filius non est hodie in terra qui Decius imperator nominet. Hic fuit ante longum tempore. Malchus dixit: In hoc ego stupeo: et nemo mihi credit. Sed sequitur minime: et ostendam vobis socios meos qui sunt in monte celion: et ipsis credite. Voc enim scio quod a facie Decii imperatoris nos confugimus et heri sero vidi quod ingressus est Decius hac vibē: si tamets

Feria. III. pasche.

hec est ciuitas ephesi. Tunc ep̄s dixit p̄ consuli. Cuius est quā vult dñs ostendere in iuuene isto. Perreverū ergo cū eo et populi pl̄ma multitudo: et innuerūt sicut Malch⁹ dixerat. Videlētq; facies sc̄torū glificauere dñm: nūcianerūtq; rē tā grandē imperio. Qui mox ex p̄stan tinopoli ephēlium veniēt mit ad locuz ubi sancti morabant: amplexasq; illos dicebat: Sic video vos tanq; si viderē dñm resuscitatē Lazay. Tunc dixit sanctus Maximian⁹. Crede nobis q̄ propter te suscitauit nos de⁹. Uere enim resurrexi⁹ et viuim⁹ et sicut infans est in utero mīris nō sentiens lesionēt viuit: sic viuim⁹ viuētes iacētes et dormiētes: et nō sētiētes. Ex his dicit⁹ p̄solat⁹ tot⁹ populus fuit xpianoz: et cūctis vidētibus inclinātes capita sua in terrā sp̄m dño tradiderūt. Burgēs aut̄ imperator cecidit sup eos flēs: et deosculās eos. Et cū iussisse fieri loculos aureos in q̄b⁹ mit terent. In ipa nocte apparuerūt impatorū dicētes: vt sicut hacten⁹ i terra iacuerāt: et de terra surreverāt: ita eos dismitteret: donec illos deitez⁹ suscitaret. Iussit ergo imperator locum illum in honorem et memo: iam eo: um ornatis lapidib⁹ decorari.

Gān resurrectio erit ḡnialis respectu electorū: dānatorū: et p̄uulorū. Capl. m. ii. Ecūdū mysteriū de resurrectione ḡnali declarandū dñ ḡnialitatis. In quo aperien dū est an resurrectio erit general. et b̄ triplici respectu.

Primo respectu electorū.

Secundo damnatorum.

Tertio paruulorum.

Q̄ primo vidēdū esti resurgent electi. Et lic⁹ ex p̄cedētib⁹ firmiter habeat q̄ sic: tñ nō nulli arguūt in h̄u. Et primo q̄ liberior est aia ad p̄emplādū deum a corpore eruta q̄ corpori p̄iuncta: s̄ nihil debet fieri quo aie electorū sunt min⁹ libe⁹ re ad p̄emplādū deum: ergo electorū aie iterū corporib⁹ non reuident. Q̄ Seco arguūt q̄ nō debet participare i p̄mo

quod p̄stat impedimentū in mente sed corpus p̄stat impedimentū anime in merito: q̄vnt dñ ad Sal. v. Laro cōp̄lū p̄sicit aduersus sp̄m: ergo nō debet p̄ticipare cum aia in p̄mo: p̄ticipare aut̄ si itez̄ aie evnūret elecre. Q̄ Tercio agūt q̄ nō potest esse resurrectio nūha morte i vitā reparatio: s̄ nō oēs hoīs morient: q̄ nō oēs resurgēt. Dic̄t̄ em̄ symbolo q̄ xps vētūr et iudicare v̄ uos et mortuos: q̄ aliq; iudicabunt qui nunq; morient. Et Hiero. ad Marcl̄ lā ait: Quosdā in fine seculi adueniēt xpo: nō esse mortuos: s̄ viuūs rep̄tos in imortalitate repente mutandos. Et Aug. lib. ii. de baptismo p̄uulorū dicit: Quibusdā in fine largiet v̄ mortēs repētina cōmutatione nō sentiat. H̄dā p̄imū argumētū r̄fndet Rich. in. iii. di. xliii. ar. ii. q. s. q̄ h̄a aia corpori tali quale b̄z mō nō sit ita libera ad cōtemplāndū dñū sicut a corpore eruta: ih̄o nō est verū de corpore glificato quo seb̄ebūt electi in resurrectione. Q̄ Ad secū dicit Rich. q̄ in corpore nō duo sunt: s̄ natura: et hec nō p̄stat impedimentū merito: et virtuositas q̄ p̄stat impedimentū merito: et iō s̄ electis nō resurget virtuositas corporis: sed datura. Ad tertius refert Rich. vbi. ē. ar. iii. q. s. q̄ falsum est dīcere q̄ nō oēs hoīs morient cū dicatur Gen. i. ii. ad Adā. Puluis es et in puluē reuertaris. q̄ s̄nia cecidit sup oēs q̄ h̄m legē nature ab eo erāt desceūri. Unde Paul⁹ Rosi. v. di. Sicut p̄ vñū hoīem p̄tm̄ in h̄ic mādū intravit et p̄ p̄tm̄ more: ita in oēs hoīes more p̄trahit: in q̄ oēs peccauerūt. et Heb. ii. ait: Gātūtū est oib⁹ semel mori. Quare dicēdū est q̄ ad soluēdū debitu originalis p̄t̄ oēs hoīes morient. In symbolo v̄o dñ q̄ xps iudicabit mortuos q̄ iaz mortui sunt: et viuūs q̄ sc̄lū viuūt in p̄fētūlīc̄ sunt morituri. Hiero. etiā p̄ tanto dīcēdū nō morituros: q̄ post mortē quasi statim resurget. Aug. aut̄ dicēdū suū correcit li. ii. retractationū. c. xxiij. Q̄ Seco vidēdū est si resurgent oēs adulti dāna

H. Et hoc ppter h̄bū pp̄be di. Nō resur ger̄ impi i iudicio. Ad qd̄ r̄ndet Rich. or. ii. q. ii. q illud h̄bus intelligit vel de resurrectio sp̄uali in plenti iudicio mie vel de resurrectio corpali gliosa: qd̄ p̄z et h̄bis sequētib̄ vbi subdit. Necq; pec catores in cōfilio iustoz. Q Tertio vidē dū est an resurgēt parvuli q̄ cū solo ori ginali deceſſerūt. Et q̄busdā videtur q̄ nō eo q̄ resurrectio erit ppter plenam retributionem meritoz: sed parvuli tam purgati a pctō originali q̄ illi q̄ in pec cato originali deceſſerūt: nō meruerūt nec demeruerūt: ergo nec illi nec isti resur ger. Sed in cōtrariū est senētia omnīs theologoz. Bō Rich. vbi. s. q. iij. dicit: q̄ parvuli q̄ cū originali deceſſerunt res urgēt. Nō est: q̄ p̄ pctō originali oblī gatur h̄o ad penā dāni: p̄ctm autē origi nālē cōtrahit illa aia per sui vñionē cū infecta carne: et ideo cōueniēt est vt aie parvulor̄ carētiā vñionis dei perpetuo patiēt suis corporib̄ vñite: per quoꝝ vñionem incurrerūt obligationē ad penā. Ad rationē ergo in cōtrariū dicē dū q̄ omnis in parvulis nō sit act̄ mere di vel demerendi: in illis tñ in quib̄ rem issim est p̄ctm originale est radix me redic̄is: grā gratū faciēs: et illis quibus nō est remissim est radix demeridi scilic̄ habitualis cōcupisētia: et iō resurgent tam isti q̄ illi. Et quib̄ oībus cōcludi mus resurrectionē corporum futurā ad oīs hoīis se extēdere.

Quali mortui resurgēt respectu loci: dispositionis: et finis. Lāp. iij.

 Tertium mysteriū de resurre ctione gñali dī q̄litatis. In quo aperiēdūt est qualiter mortui resurgēt et hoc tripli ci respectu.

Primo respectu loci.

Secundo respectu dispositionis.

Tertio respectu finis.

Primo vidēdū est qualiter mortui resur ger̄ respectu loci: in q̄bus. s. locis resur lecturi sunt. Et dicit Rich. i. iij. q. xiiij. ar. v. q. iij. q̄ si corpora mortuoz sine illo

rū pulueres fuerint in monumētis: ibi dem reformabunt et surgēt. iuxta illud Ezech. xxvij. Ecce ego aperiā tumulos vros: et educā vos de sepulcris v̄ris po pule meus. et glo. sup illud Mat. xxvij. Monumenta apta sunt tē. di. Monu mēta apta sunt in typū resurrectiōis fu ture. Si autē corpora non erūt in monu mētia resurgēt in illis locis i q̄bus tē resurrectionis erit pars p̄ncipalior̄ cor p̄cūs. Si autē in illo tē cōtingat aliquis corporis partes esse in plurib̄ locis: utpo te q̄ medietas cordis esset in uno loco et medietas in alio: et sic de capite et alijs mēbris: tūc resurrectio fiet i loco vbi de us voler. Si autē in uno loco esset cor to tū: et i alio totū caput: tūc qdā dicit: q̄ resurrectio fiet in eo loco vbi erit cor: q̄ ip̄m formā p̄iusq̄ cetera mēbra: vt dicit Arist. in. xij. de anim. Et sic dicit Ani cēna. Cor est pūmū mēbū in vita: et est primū principiū venorū et neruoz: et ab ipso rāq̄ a primo p̄ncipio deriuat per totū corpus influētia aie vitali: si motuū causatiua: q̄ ab ipso est prima origo spi rituū q̄ sunt delatiui influētiae ipsiū aie. Circa cor: etiā alia mēbra cōgregant: sicut circa cētrū: et est illud qd̄ vltimo mo rit in hōle. Alij dicūt q̄ h̄o resurget vbi tunc erit caput: q̄ vt habef. ff. d. reli. et sump. fu. l. cū in diuersis. Ibi est homi nis lepulatura: vbi est caput eius sepulc rus. Amb. etiā i glo. sup illud p̄s. xvij. Vide humilitate meas et eripe me. dicit q̄ caput totū corpus dirigit et sensibus implet: et ibi exp̄sleyideſ attribuere abi sumatū inter oīs partes totius corpo ris. Quicquid autē de hoc sit relinquimus ip̄i deo cuius virtute vt dictuū est resurrectio mortuorum fiet. Q Secūdo videndum est qualiter mortui resurgēt respectu dispositiōis: et hoc quantuū ad tria.

Primo quantuū ad etatē.

Secundo quantuū ad quantitatē.

Tertio quantuū ad deformitatē.

Primo quantuū ad etatē querit si oīs resurget i eadē etate. Et respōdet Rich.

Feria.III.pasche.

char.in.iij. dis.xliii.ar.s.q.viiij.ḡ etas pōt accipi duplī. Uno mō p̄ toto tpe q̄ virxit hō ab instanti sue reformationis: et vlḡ ad instans sue reformationis: sic nō oēs in eadē etate resurgent. Alio mō p̄ statu corporis & virtutis q̄ ex annis in humano corpore relinquitur: sūm quē modū accipieendi etatez: dicimus: q̄ Adā factus fuit i etate virili. Et sic oēs in eadē etate resurgent: q̄ oēs resurgent in statu corporis & naturalis virtutis: quā habituri erāt si tantū vixissent vel habuerūt q̄ tātū vixerūt: q̄ est in tpe ad qd terminat̄ modus pficiēdi: q̄ circiter de lege cōt̄ est illud tps quo rps mortuus est. Propterea glo. Eph. iii. quā magister sen. inducit in textu: dicit: Oēs in eadē etate resurgent in qua xp̄s mortuus est & resurrexit: cuiuscūq; etatis mortui fuerit. & Aug. xxii.li. de ci.dei.c.xv. in q̄ Qd cōmemorauit ap̄ls de mensura etatis plenitudinis xp̄is accipiamus dictum: vt nec vltra nec infra iuuenilem formā resurgāt corpora mortuox: sed in ea etate ad quā rpm puenisse cognouimus. Q̄ Scđo quantū ad quantitatē q̄ runt doctores: vtrū oēs resurgent in eadem forma? Et respōdet Rich. vbi. s.q. ix. q̄ nō. Is quilibet resurgent in ea quantitate & mēlura sue statura q̄ vnicuiq; individualē debebat in termino motus pficiēdi sūm naturalē virtutē caloris extēderis humidū & humidi suscipiēris extēnsionē. Si aut̄ p̄ errorez nature vel p̄ nimia superabundantia materie esset indebitus quātitatis excessus: vel diminutio sue defectus: diuina potētia supplebit vel refecabit p̄t plene ponit Aug. li. xxi. de ciui.dei.c.xv. Q̄ Tertio quā tum ad deformitatē querit: vtrū corpora resurgentia resurgent cū deformitatibus suis. Et qdā arguunt q̄ sic. Primo q̄ cicatrices sunt deformitates in corpore: sed corpus xp̄i resurrexit cū cicatricibus: vt p̄t Job. xx. ergo multo fortius resurgent alia corpora cū suis deformitatibus. Scđo arguāt: q̄ Aug. dicit. xxi. de ciui.dei.c.xvii. q̄ mulieres ip̄ sequu fe

mineo resurgēt: sed feminus sero er defectu nature & p̄ter eius intentio nem: q̄ sicut dicit Br̄st. in. xvij. de ciui. bus. Femina est vir occasionatus. i. m perfectus: ergo aliqua deformitas em in illis resurgētibus. Sed in oratione est autoritas Aug. in Enchiridion dicit: Resurget corpora sc̄rōp̄ fine vlo viatio seruata integritate nature. Rēp̄endent ergo doctores theologi q̄ sicut ac cipi p̄t ex sua Aug. xxi. de ciui. dicit. Q̄is deformitas reducit vel od illā q̄ est ex parte coloris: vel od illā q̄ est ex parte figure: vel od illā q̄ est ex parte diminutionis partii: vel od illā q̄ est ex parte supabundantie. Quocunq; mō aci pia deformitas: nullo pacto erit in corporibus elector. Corpora aut̄ dānato resurgent sine deformitate q̄ est ex parte diminutionis partii: q̄ ut ap̄ls dicit. Cor. xv. Mortui resurgent incorrupti sine diminutio. sūm glo. Sed vtrū resurgent sine deformitatibus alijs dubiū est. Et qdā dicunt q̄ deformitates alie manebunt in eis ad maioriē cōfusio nem illor. Alij nō dicunt q̄ resurgent si ne illis: q̄ in reparatiōne corporis resurgentis magis attendet nature pfectio q̄ cōditio que prius fuit. Vō in Aug. in Ench. relinq̄t indeterminatiō dicunt: Q̄ nos fatigare nō debet corp̄ iusta habitudine vel pulchritudo: quoꝝ erit certa & sempiterna dānatio. Q̄ Ad primum ergo argumētū respōdet Aug. xxi. de ci.dei.c.x. q̄ cicatrices in corpore xp̄i & in corporibus martyrum: vt etiā tacitū in lermone p̄cedēti: nō erit ad deformitatem: sed ad dignitatē & decōtē. Q̄ Ad secundū argumētū notandū q̄ ut Aug. dicit. xxi. de ciui.dei.c.xvii. Aliq; voluerit dicere q̄ oēs resurgent in seru virili p̄pter verbum ap̄li q̄ ait Ephe. iii. Donec oēs occurramus in viru pfectum. Et sic Aug. exponit. Vir dicit hic nō a seru: s̄ a virtute: nō corporis: sed mētis q̄ quem modū mulier sc̄tā vir est. Et sūm hoc de in p̄. s. Stūs vir q̄ nō abiit in cōfūcta. qdā intelligi etiā p̄t de muliere. Dicunt

Sermo

LXXIII

dum ergo q̄ sicut viri resurgent in sexu virili: si mulieres in femineo: q̄ hoc exigit natura individui et prout pfectio ni specietur erit occasio laudadi sapientiae dei: et ut ait Aug. vbi. s. M̄ebia feminea nō erit accommodata veteri usui sed novo decori quo nō alliciat aspiciens cōcupiscētia q̄ nulla erit: sed dei laudis sapientia atq; clemēria. Q̄uis igit̄ mulier generet prius intentionē natūre particularis: est tñ de intētione natūre uniuersalis: q̄ uirū sexū requirit ad pfectiōnē humane sp̄i: nec erit post resurrectionē in illo sexū cōfusio: q̄ sicut dicit Aug. nō erit ibi libido que cōfusio nis causa est. Nā prius q̄ peccassent nudi erat: et nō fundebant vir et feminas. Enī nec post resurrectionē vestib⁹ opus erit. Certo videndū est qualiter mortuiores resurgent respectu finis. Et ad hoc dicimus q̄ ut ex pcedētibus colligi potest finis damnatorū erit ut cū corporibus eternaliter crucient: finis aut̄ elector erit: ut cū corporibus in perpetuū letenti et cōsolent. Sed dubiū in hoc oris virū elector beatitudo maior erit post iudicium q̄ ante. Et respōderet Rich. dist. lxxij. ar. ii. q. viij. q̄ maior erit extēsus: eo q̄ modo nō habet nisi beatitudines aeternas aut erunt beati et in aia et in corpore. Beatitudo etiā cuiuslibet aie erit maior extēsus: q̄ nunc gaudet de bono proprio: tūc autē gaudebit et de suo et de corporis bono. Aliqui tamē dicūt q̄ nō est maior intensive. Sed cōtra eos est autoritas magistri dicētis in tex. Persacto iudicio ampliorē gloriā sue claritas deus monstrabit electos: non q̄ aia sit receptura maiore glorie habitus: sed q̄ augebis pfectio sue naturalis virtus. Quāto aut̄ perfectio: est naturalis aie virtus: tāto cū equali admittit suam naturali deū clarius videt. Q̄ autē pfectio futura fit p̄ corporis resumptio: non naturalis aie virtus. Rich. vbi. s. p̄bat sic: Quanto res habet pfectiōrem essendi modū: tāto pfectius pot̄ habere sue virtutis operationē. Sed aia beata

per sui corporis resumptionē habebit pfectiōrem essendi modū q̄ modo: q̄ ois pars habet pfectiōrem modū essendi in toto q̄ separata: ideo habebit pfectiōrem naturalē virtutem q̄ modo. Preterea natura recta nō appetit naturaliter habere aliquid quo habito non fieri pfectiōrem: sed si cuiuslibet anime beate est natura recta: et quilibet naturaliter appetit resumptionē corporis proprii ergo per illam resumptionē quilibet pfectio: fiet sūm essendi modū vel sūm virtutem. Pfectiōrem ergo habebūt animi essendi modū virtutē post reassumptionē corporis q̄ ante: et per dñs maiorem beatitudinem. Q̄ aut̄ aia in corpore corruptibili imperfectiōrem habeat suam operationē naturalē q̄ separata: hoc est per accidens. s. ratione corruptibilitatis corporis. Quia vt dī Sap. ix. Corpus qd̄ corrumpitur aggrauat aiam. Sed vt dicit Aug. xii. super Gen. versus finē. Lū aia hoc corpus iam nō aiale: sed per futurā cōmutationē spirituale receperit: perfectū habebit naturae sue modū obediens et imperans vivificata et vivificans tam ineffabili facilitate vt sit ei glorie qd̄ fuit sarcine. Erit itaq; in illa generali resurrectione sup̄ admiranda leticia: et iocunditas amicorum dei: qui ex affectu experient q̄ fructus sum est ppter ch̄ristum quoscūq; subi; re labores. Et ecōuerso hō damnati miseri et pene acerbitate cognoscent quantum est stulticia: quanta dementia negligēre aiam: et souere corpus: cōtemnere celū: et querere mundū: resistere deo: et seruire diabolo. Sollicitate igitur prouidēdū est vt ab ipsis suis separati p̄ bona opera et veram penitentias annūmerari valeamus angelicis chorus ordinibusq; sanctorum collaudantes et benedicentes deum per immortalia seculoz secula. Amen.

Q̄ de ascētōe saluatoris nostri iesu xp̄i quando vidētibus discipulis celos ascēdit.

Sermo, lxxiii,

In festo ascensionis.

Sumptus ē

in celū t sedet a dextris dei. Scribunt hec & bona originalis Mar, vte, et in euāge, p̄sentis solēni tatis. Vocūdissimū nouū ascensionis ie luxpi filij dei merito eritare dī mētes nras: subleuareg; oīm corda ad arden tissime desideradū bonū illud summu ac copiosum: qd cū q̄s̄q̄ acq̄stierit nūq̄ amittere. Necq̄ ampli excusare se hoīes p̄nt si se ignaros p̄missē felicitaris dicāt cū ipse iefus nō solū verbo: sed ex periūta facti ostēderit claruz ad supos iter. Qd Michæas p̄dit. c.ii. Ascendit pādēs iter aī eos. Profecto res clarissima t admiranda fuit: dū xp̄s quadrage sima die postq̄ surrexit a mortuis vidē tubus discipulis eius alijsq̄ deuotis q̄ plurimis t bñdicta m̄re: de mōte olives t celū cōscēdit. Quapropter vt hec oīa cūctis innotescat: ad xp̄i ascensionē diri gamus animū t verba. De qua in p̄sen ti sermone tria mysteria p̄ponimus cō templanda.

Prīmū dicitur dignitatis.

S̄c̄m cōgruitatis.

Tertium qu alitatis.

De dignitate t preminētia xp̄i: que notatur q̄ hoc q̄ sedet a dextris dei: et quid per dexteram intelligitur. Eph. i.
Domi mysteriū contemplā dū de ascensiōe xp̄i dī: dignitatis: quia ascendit t sedet a dextris dei. i. preminet oīb̄ creaturis t angelis hoīib̄. Iurta illud qd scribit apls ad Eph. i. Cōstitutū illū ad dexterā tuā i celestib̄ supra oīm p̄incipiū t p̄tātē t virtute t dñationē: t oī nomē qd nosaf: non solū in hoc seculo: sed etiā in futuro. Sed p̄clariorē huius partis itelligētia tria sunt hic dū ubia declarāda.

Prīmū vtrū xp̄o p̄ueniat sedet ad dexteram patris.

S̄c̄m vtrū sedere ad dexterā patris cōueniat xp̄o sīm q̄ homo,

Tertiū vtrū alijs a xp̄o p̄ueniat sede re ad dexterā patris.

Ad prīmū dubiū arguit q̄dam q̄ nō p̄uenit xp̄o sedere ad dexterā patris bñ aut̄ ita de xp̄o loquētes. Primo sic. Nullū corporale cōpet deo q̄ sp̄us est: sed dexterā t sinistra sunt dīe p̄tios nū corporaliū: ḡ nō p̄ueniūt deo. H̄ Se cūdo si filius sedet ad dexterā: ḡ p̄ ad si nūstrā: sed dexterā nobilior est sinistrā: p̄ sedet i parte ignobilior. Terto sa re t sedere sunt opposita: sed Act. vii. ste phanus vidit iefus stātē a dextris vni tis dei: ḡ nō sedet. Sed h̄ sic arguentes prius opponant̄ testimonia scripturar̄ deinde soluēmus obiecta. In symbolo nāq̄ aplorū dī: Ascēdit ad celos: sedet ad dexterā dei pris oīpotētis. Et i sym bolo patrū. Ascēdit in celū sedet ad dexterā pris. t ad Eph. i. c. scribit: Cōstitutū illū ad dexteram in celestibus, t ad Col. iii. Xp̄s est in dexterā dei sedens. t ad Heb. i. c. Sedet ad dexterā maiestatis in excellis. t. x. c. Sedet i dexterā dei pa tris. t ad Roma. viii. Xp̄us iefus est ad dexterā dei q̄ etiā interpellat p̄ nobis. t Mar. viii. Lu. xxii. Mat. xxvi. Erat fili hoīs sedens a dextris virtutis dei. Vōc p̄dixit dauid p̄s. ait. Dicit dñs dñs meo sede a dextris meis. Aut̄ hec &ba de xp̄o dicant: p̄s er eo q̄ paulū ad Heb. i. c. ait: Ad quē aut̄ angelop̄ dixit alijs deus: sede a dextris meis. Et rps Mat. xxii. dicit: Quō dauid vocat eu in spiritu dñm dicēs: Dicit dñs dñs meo: sede a dextris meis. Et si iudei negaret testi moniū pauli t xp̄i afferentes verba ista de alio: nō de ipso xp̄o affirmari debere statim incredulitatē eoz cōuincimus ḡ doctores ipsorū. Nā rabbi ionathā ap̄ hebreos p̄barissimus in sua trāslatiōe chaldaica sit: Dicit dñs verbo suo. Et rabbi ioden super illud p̄s. xvii. Dedit̄ mihi protectionē salutis tue: t dexterā tua suscepit me, inqt: In futurū de san ctus t bñdictus cōuertere faciet regem messiā ad dexterā suā. Sicut scriptū est p̄s. ait. Dicit dñs, dī, ḡeo; se, a dexterā mei